

UDENRIGSMINISTERIET

Spørgsmål fra Udenrigsudvalget til
udviklingsministeren af 15. december 2011.
URU alm.del – spørgsmål 50 stillet af
Christian Juhl (EL).

URU alm.del spørgsmål 50:

”Der er på den tidligere regerings forslag til Finanslov for 2012 afsat midler til en opprioritering af Danidas erhvervsindsatser. Der tales (s. 4) om, at den samlede støtte til vækst og beskæftigelse til Afrika i 2014 vil være på i alt 2 mia. kr. årligt. I ”Plan til udgiftsrammer for udviklings samarbejdet for 2012-2016” optræder der flere budgetlinjer med støtte til erhvervsindsatser, bl.a. budgetlinje 06.32.05 med 692 mio. kr. til 2012, og budgetlinje 06.32.01.26 hvor opfølgning på Afrika-kommissionen med 362 mio. kr. formodes at indeholde en del erhvervsstøtte. Vil ministeren redegøre for den samlede erhvervsindsats i forslaget til Finanslov for 2012?”

Svar:

I de senere år har fremme af vækst og beskæftigelse i udviklingslandene indtaget en central placering i den internationale udviklingsdebat. Det er en dagsorden, der i høj grad er drevet af politikere og meningsdannere fra udviklingslandene, ikke mindst Afrika. Afrikakommissionen har været med til at sætte større fokus på spørgsmålet om inkluderende vækst og jobskabelse især for de mange unge afrikanere, der i disse år kommer ud på arbejdsmarkedet.

Danidas samlede indsats for at fremme inkluderende vækst og beskæftigelse i udviklingslandene består af aktiviteter på flere niveauer – bilaterale sektorprogrammer, Danidas erhvervsindsatser, indsatser i opfølgning af Afrikakommissionen samt multilaterale aktiviteter. Aktiviteterne gennemføres med inddragelse af den danske ressourcebase (civilsamfund, fagbevægelse, erhvervsliv) og en lang række samarbejdspartnere i udviklingslandene på nationalt og lokalt niveau – ministerier og offentlige myndigheder, højere læreranstalter, erhvervs- og arbejdsmarkedsorganisationer, private virksomheder, banker og folkelige organisationer.

Sektorprogrambistanden: Under de enkelte landerammer (finanslovens § 06.32.01), udgør den væsentligste del af Danmarks bidrag til at fremme vækst og beskæftigelse i partnerlandene. Denne bistandsform planlægges typisk for fem år ad gangen, og kerneelementerne er forbedring af erhvervslivets rammevilkår, herunder støtte til medlemsorganisationers fortalervirksomhed, bedre adgang til finansiering, sikring af kvinders lige adgang til ejendomsret, kredit, arbejdsmarked, træning og teknologi, styrket udvikling og værdiskabelse i landbruget, fremme af bæredygtige produktionsmetoder og energiforsyning, støtte til regional økonomisk integration, sikring af liberale handelsregimer og støtte til kapacitetsopbygning af

offentlige myndigheder, der forvalter de regler og rammer, økonomiens aktører arbejder indenfor. Afrikakommissionen anbefalede bl.a. en gradvis re-fokusering af de bilaterale landeprogrammer i retning af større fokus på inkluderende vækst og beskæftigelse, og derfor er der planlagt nye sektorprogrammer til fremme af vækst og beskæftigelse i nogle partnerlande, mens en række eksisterende sektorprogrammer udvides. I 2012 er der på forslag til finanslov planlagt to tilsagn til erhvervsrelaterede sektorprogrammer. Det drejer sig om et tilsagn på 380 mio. kr. til et landbrugsprogram i Burkina Faso bl.a. med fokus på værditilvækst og øget beskæftigelse. I Bangladesh planlægges en ny fase af landbrugsprogrammet med fokus på udvikling af kapaciteten hos fattige landmænd samt værdiforøgelse af deres produktion af frugt og grøntsager med en tilsagnsramme på 330 mio. kr. Derudover er der igangsat forberedelser af en række erhvervsrelaterede programmer, hvor tilsagnet forventes indgået i 2013. Det drejer sig om et program for vækst og beskæftigelse i Nepal med en tilsagnsramme på 400 mio. kr., et program for vækst i landbrug og erhverv i Mali med et planlagt tilsagn på 400 mio. kr., en ny fase af landbrugsprogrammet i Niger med et planlagt tilsagn på 195 mio. kr., næste fase af sektorprogramstøtten til erhvervssektoren i Tanzania med en tilsagnsramme på 500 mio. kr. samt næste fase af vækstprogrammet i Uganda med et forventet tilsagn på 400 mio. kr.

Danidas erhvervsindsatser omfatter tillige målrettede indsatser på virksomhedsniveauet i udviklingslande med fokus på samtænkning og synergi med sektorprogramindsatsen. Danida Business Partnerships (de tidligere B2B og IPD Programmer) tilbyder økonomisk støtte og rådgivning til partnerskaber, der bidrager til vækst og anstændig beskæftigelse i udviklingslande, og som overfører viden til lokale partnere. Partnerskaber kan omfatte traditionelle virksomhedssamarbejder, brede partnerskaber samt partnerskaber der fremmer strategisk CSR og innovative forretningsmodeller. Tilsagnsrammen for 2012 er på i alt 287 mio. kr. Danida Business Finance (Det tidligere Blandede Kreditter) har til formål at sikre adgang til finansiering for udviklingslande til projekter, der kan medvirke til at forbedre rammebetingelser for privatsektordrevet vækst, herunder adgang til renere og mere klimavenlig energi. Rammen for 2012 er på 350 mio. kr.

Med det primære formål at understøtte friheds- og reformbestræbelserne i Mellemøsten og Nordafrika er der etableret en investeringsfond, administreret af Industrialiseringsfonden for Udviklingslandene (IFU), som via investeringer skal fremme vækst og beskæftigelse i de lande i regionen, der gennemlever en demokratiseringsproces. Udenrigsministeriet bidrager med 50 mio. kr. ligesom IFU bidrager med 50 mio. kr. til fonden. Desuden er der indledt drøftelser med institutionelle investorer om at bidrage til investeringsfonden, som fremover betegnes "Den Arabiske Investeringsfond (AIF)".

Herudover støttes FN's Global Compact Sekretariat med 2 mio. kr. i 2012 til dets arbejde med at fremme udbredelsen af og tilslutning til de 10 Global Compact Principper for ansvarlig virksomhedsdrift i udviklingslande, ligesom der er afsat 3 mio. kr. til at støtte træning og kapacitetsopbygning indenfor CSR i projekter, som IFU investerer i.

Opfølgningen på Afrikakommissionens anbefalinger består primært af de fem følgende internationale initiativer: Finansiering af mindre virksomheder via African Guarantee Fund; adgang til grøn energi via Sustainable Energy Fund for Africa; styrkelse af afrikanske landes

konkurrenceevne; støtte til jobskabelse, lærlingeuddannelser og styrket samarbejde mellem uddannelses- og forskningsinstitutioner samt den private sektor på landbrugsområdet; og støtte til unge iværksættere. Initiativerne gennemføres bl.a. i samarbejde med den Afrikanske Udviklingsbank og ILO, og samlet set er der afsat 154 mio. kr. til formålet på FL2012.

Hertil kommer øget støtte til den regionale økonomiske integration i Afrika. Et nyt program til 160 mio. kr., der skal støtte konkrete handelsfremmende tiltag i Østafrika, blev godkendt i 2011. Desuden følger i 2012 en planlagt bevilling på 57 mio. kr. til udvidelse af egenkapitalen i NORSAD, et fælles initiativ mellem de nordiske lande og landene i det sydlige Afrika til fremme af investeringer i sidstnævnte region. Der afsættes således i alt i 2012 på § 06.32.01.26. Opfølgning på Afrikakommissionens anbefalinger 216 mio. kr.

Danmarks bidrag til de multilaterale organisationers udviklingsfonde f.eks. den Europæiske Udviklingsfond under EU, den Internationale Udviklingssammenslutning under Verdensbanken og den Afrikanske Udviklingsfond under den Afrikanske Udviklingsbank har også et betragteligt element af støtte til fremme af inkluderende vækst og beskæftigelse i udviklingslandene. Som nævnt er der tale om en international dagsorden, som også i vidt omfang præger de multilaterales aktørers arbejde.